

УЖИЦЕ 15-22. ОКТОБАР 2018.

МАЛИ ЈОАКИМ

ФЕСТИВАЛ
11. ПРЕДСТАВА
ЗА ДЕЦУ
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

Дизајн: Милош Ђекић

ЗАЈЕДНИЦА
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА

ГРАД УЖИЦЕ

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

НАТАША ИЛИЋ, ДРАМСКИ ПИСАЦ

Ужице је заувек мој град

На овогодишњем „Малом Јоакиму“ играју се два њена текста – „Дамојед“ и „Плави зец слави рођендан“. И то у њеном родном граду! Наташа Илић рођена је 1971. године у Ужицу. Дипломирала је на групи за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Нишу, завршила специјалистичке студије културе и рода на ААОМ-у у Београду. Од 1995. године је сарадник, а од 1997. ради као стално запослена на месту лектора у Народном позоришту у Нишу.

Аутор је дечјих драма: „Дамојед“, „Ружно паче“, „Источно од Сунца и Западно од Месеца“, „Како је мали Константин постао Константин Велики“, „Рођенданска журка код Плавог Зеца“, „Чудесна дружина једне стоноге“. Дrame су јој извођене у многим

дечјим позориштима, а све су снимљене и као радио драме за децу.

Аутор је и драме за одрасле „Врапчић“ о животу Едит Пјаф, која је премијерно изведена у јануару 2017. године у копродукцији ПУЛС театра из Лазареваца и Књажевско-српског театра из Крагујевца.

Представе по њеним комадима учествовале су на многобројним фестивалима. Награду за најбољи текст („Ружно паче“) освојила је на дечјем фестивалу Позориште – Звездариште у Београду 2004. године.

Два ваша комада играју се на 11. „Малом Јоакиму“ у Ужицу. Деца су одлично реаговала. Може ли позориште да се такмичи са понудом Интернета за децу?

- Позориште је потпуно другачији медиј од Интернета. Интернет је свеprisутан, лако доступан, не захтева никакав ангажман како деце тако ни родитеља. Управо из тог разлога позориште је лепше и занимљивије. За представу се спремате, она је ипак ексклузивни догађај и један мали празник за децу. Уз то, она је „жива“ и деца активно учествују – идентификују се са ликовима, навијају, искрено реагују... Неке од представа које сте гледали у детињству памтите читав живот. То Интернет никада неће моћи да достигне.

Често се цитира изјава Љубивоја Ршумовића да писати за децу значи писати исто као и за одрасле само мало боље. Како бисте дефинисали то „мало боље“?

- Искреније. Јасније. Конкретније. Деца имају савршено прецизан и истинит поглед на живот и релације међу људима. Они не фолирају и не дају да буду исфолирани. Реагују срцем и тако и одговарају на искрену и чисту емоцију.

Који дечји писци су утицали на ваш рад?

- Ја припадам оној генерацији која је одрасла читајући. Много читајући. Преко књига су се отварали бесконачни путеви маште. Још увек знам напамет неке од омиљених дечјих песама Добрице Ерића и Мирослава Антића. Њих памтим као део тоpline мог детињства.

Неко је на округлом столу поменуо да сте комад „Дамојед“ писали у Ужицу за време бомбардовања 1999. године...

- Све време бомбардовања сам била у Ужицу и дружила се са неким сјајним људима, углавном у „Чарлију“. Са ове

дистанце, мој утисак је да смо тих дана до краја живели, али смо се ипак сви осећали као заробљени у некој мрежи без излаза. Није ми било јасно како на прагу 21. века неки народ у сред Европе може да живи рат. Мислила сам да само љубав може да спаси свет. „Дамојед“ је само изашао из мене као вапај, написала сам га за три дана, стихови су се сами ређали. Никада ми до краја није било јасно шта се догодило, али тако је настала моја прва драма задецу.

Долазите ли у Ужице, пратите ли рад ужичког Народногпозоришта?

- Ужице је заувек мој град. У њему сам рођена. Иако сам отишла из њега када сам била девојчица, целог живота му се враћам, бар неколико пута годишње. Ту је моја породица, моји пријатељи из детињства и младости, ту је мноштво успомена.

Позориште је у сваком смислу моје животно опредељење. Мој отац је био глумац, између осталих и у Ужичком позоришту. Моја мама је радила у позоришту. Ја радим у Народном позоришту у Нишу, а и мој супруг је редитељ. Моји пријатељи су из позоришта. Позориште је део мог живота, као што сам и ја део живота позоришта.

ОКРУГЛИ СТО

Плави зец, чудни зец једини на свету...

„Први пут се дружимо са једном парафразом на „Плавог зеца“ од Душка Радовића, једног од наших најбољих послератних писаца и песника за децу, који је живео од 1922. до 1984. године“, подсетио је на почетку петог округлог стола „Малог Јоакима“ Бранко Поповић поводом представе „Плави зец слави рођендан“ Наташе Илић, у режији Давида Алића и у извођењу Народног позоришта из Пирота. „Радовићево најзначајније дело јесте управо „Плави зец“, песма коју деца јако воле, међутим, ми смо се у Наташиној верзији сусрели са зецом који није претерано симпатичан“, рекао је Поповић.

Редитељ Давид Алић истако је да му је мотив за рад био страх од губитка пријатеља. „Како се у овом тексту Плави зец одвојио

од пријатеља тако сам и ја у једном тренутку свог живота морао да се одвојим од Пирота, а самим тим и од својих пријатеља. Када сам се после дуго година вратио у тај град, схватио сам да сам добар део одрастања пропустио“, рекао је Алић и додао да му је драго што је у драми Наташе Илић Плави зец на крају вратио и добио своје пријатеље.

Градимиr Филиповић, директор пиротског Народног позоришта истакао је да задњих година ова позоришна кућа радила више дејчјих представа. „Трудимо се да доводимо праве сараднике и да не штедимо на буџету, како би на крају све било на што већем нивоу. Мислим да успевамо да вратимо публику, без обзира што деца долазе организовано. Када затраже да дођу поново, нама је посебно драго.“

Критичарка овогодишњег фестивала „Мали Јоаким“ Наташа Гвозденовић честитала је ансамблу и поставила им питање колико је важно да представа даје само асоцијације и на тај начин оствара простор деци за машту.

„Мени је такође тај феномен јако занимљив. То шта је све за нас невидљиво а за њих апсолутно видљиво. Ја сам управо на тај начин, давајући минималну асоцијацију, покушавао да пустим децу да сама развијају свој свет“, одговорио је режисер Давид Алић.

Поред редитеља, остали чланови тима који је радио на овом комаду су Андреја Рондовић (сценограф коме је ово прва дејча представа), Стефан Филиповић (композитор), Магдалена Клашња (костимограф), Тијана Ћирић (кореограф), глумци Данијела Ивановић, Милан Наков, Александар Радловић, Александра Стојановић, Александар Алексић и Наталија Галебан.

„Ја сам имала огромну трему, зато што сматрам да су деца највећи критичари. Трудила сам се, заједно у разговору са Давидом, да све стилизујемо што прецизније. Заиста смо се доста бавили детаљима, играчицама, бојама, како би на најбољи начин покрили целу причу“, изјавила је сценографкиња Андреја Рондовић.

„Плавог зеца, лик кога ја тумачим, деца не воле до самог краја, када се опет не створи љубав него више сажаљење према њему. Мислим да је Наташа Илић - ето, игром случаја Ужичанка, изванредан писац - написала предивну и емотивну причу. За ту причу ја знам дуго. Одлучили смо се да је радимо тек када смо скупили средства“, започео је своје излагање глумац Александар Радловић.

„Истакло бих да је костиме радила Магдалена Клашња, изузетан костимограф. Видите да Плави зец није плав, него је зелен, он је смишљено зелен. Такође, ми немамо шминку на лицу, и све то је управо због тога да би деци дали могућност да домаштају оно што им треба“, рекао је Радловић и додао да је играти за децу лепо, али тешко. Када је у питању рад Пиротског позоришта, он сматра да неколико година уназад ово позориште својим дејчим репертоаром поставља границе и стално их помера. „Имам утисак да је много боље што се „Мали Јоаким“ одвојио од „Великог“. Мислим да је то док је било заједно постојало да би се зарадио неки новац и покрили путни трошкови. Сада је квалитет дејчјих представа свих чланица Заједнице скочио, наравно, од позоришта до позоришта, од буџета до буџета.“

Да смо се у овој представи сусрели са још једним вуком који је променио ћуд и мотивом да се помоћу уметности побеђује зло, подсетио је мр Бранко Поповић, који је додао да се списатељица Наташа Илић такође „поиграла“ и са чувеном причом „Аска и вућ“.

„Наташа је испричала једну фантастичну причу. Она је ликове базирала на ономе чега се она плашила када је била мала. Страшно се плашила мрака и буке коју није знала како да уобличи у лик и тако је настало лик Птица ругалица“, рекао је Александар Радловић.

Глумица Александра Стојановић, која је тумачила Аску у „Плавом зецу“ истакла је да јој је било задовољство да игра управо тај лик због, како је рекла, „њеног страха од вука из којег се касније рађа одушевљење када чује да он само жели да од ње научи да игра балет“.

На питање мр Бранка Поповића како је било искуство тумачити мрак, улогу појаве, а не лика, глумица Данијела Ивановић је рекла да су то питање стално постављали она и редитељ. „Међутим, договорили смо се да мрак не буде страхан и да га представимо такође усамљеног, управо због тога што га се сви плаше.“

На крају петог оркуглог стола директор ужичког Народног позоришта, Зоран Стаматовић, похвалио је ансамбл из Пирота: „Сматрам да сте изабрали јако добар начин да се представите ужичкој публици. Честитам.“

М. Ненадић

ГЛУМАЦ АЛЕКСАНДАР РАДУЛОВИЋ У УЛОЗИ ПЛAVОГ ЗЕЦА

Пријатељи су највеће богатство

Да ли је теже радити на вечерњим представама или представама за децу? У којој мери се разликују деца као публика од одраслих?

- И деца и одрасли су публика коју на неки начин морамо задовољити и која треба да када изађе из сале осети нешто, свеједно да ли је у питању срећа, туга или бес. Најгоре је остати равнодушан после представе. Што се тиче рада на представи, ја искрено, пре свега као глумац, а онда и као уметнички директор Народног позоришта Пирот, не правим разлику. Међутим, разлика се прави у ово несрећно време, првенствено због немања пара. Дечји репертоар, нажалост, то помало трпи, али се надам да ће се то у неко скорије време променити и да ће се једнако улагати и радити како на вечерњим тако и на дечјим представама.

Да ли то значи да на репертоару Народног позоришта у Пироту нема довољно представа које су намењене најмлађима?

- Наравно да нема. Ми годишње направимо две представе за децу, једна је наменска, новогодишња, и игра се само за Нову годину, а друга је представа коју у току године играмо за нашу децу и гостујемо по фестивалима. Континуитет не може да постоји када је у целом Народном позоришту у Пироту дванаест стално запослених, од којих је седам глумаца. Наше позориште је тренутно позориште са најмањим бројем запослених у Србији. Због многих перипетија, ми не можемо да стигнемо да произведемо оно што један град заслужује. Сматрам да треба да постоји неколико дечјих представа. Нажалост, финансијски и продукцијски је то у овом тренутку немогуће.

Као уметник, имате прилику да на јако креативан начин деци скренете пажњу на неке од правих вредности које смо данас можда помало занемарили. Шта бисте волели да су деца запамтила са ове представе?

- Мој животни пут је мало другачији. Родом сам из Требиња, студирао сам у Приштини и Београду и некако сам прошао кроз целу стару Југославију. Од свега тога остали су само пријатељи. Када се окренем иза себе, у четрдесет првој години могу слободно да кажем да ако сам на нешто поносан онда су то они. Нису пријатељи на Фејсбуку, Инстаграму, пријатељ је онај кога погледаш у очи, пружиш му руку, онај са којим делиш добро и зло. Али све ми се чини да смо се од тога удаљили. То је и тема овога комада - да су пријатељи највеће богатство на свету.

Колико је развој технологије утицао на позориште?

- Па променило се доста тога. Ово је 21. век и наравно да се све развија, стога сматрам да не можемо, пре свега продукцијски, остати у прошлости. И школе се, без обзира да ли су оне у вези са режијом, глумом или било чим другим, развијају. Генерално, позориште, као и сваки организам, треба развијати. Некако време и историја покаже да се опет све врти у круг, али у сваком случају мислим да не треба стајати и да треба користити максимално све тековине данашњице, па ћемо видети докле ћемо издржати.

Марија Ненадић

РЕЧ КРИТИКЕ

Плави зец слави рођендан

Народно позориште Пирот

Наташа Гвозденовић

Ово што пишем говори о томе колико живе, колоритне ликове овај ансамбл доноси на сцену. Сви јунаци су креирани маркантно и аутентично. Ту је у пиранделовском кључу невидљива само гласом присутна Спирителница односно Писац приче (Александра Стојановић). Писац се јавља телефоном и чујемо како координира својим ликовима. Онолико колико може, јер знамо да ликови живе сопствене животе. Присутност писца кроз глас ту је да разигра дечију машту и покаже колико је флексибилна граница између стварности и фикције, што је један од задатака позоришта које свакако посредује између светова.

Редитељ Давид Алић најпре барата са том чињеницом, јер обликује представу јасно причајући причу, али остављајући простора деци да је осете и домаштају. На том трагу креирана је и сценографија Андреје Рондовић у интензивним бојама, помало као да сте на чајанки у Алисиној земљи чуда у једном јарко креираном свету који децу моментално уводи у свет приче. У то се изврсно уклапа костим Магдалене Клашње који се спретно игра са јаким бојама и доноси нам ову бајку у једном заумном кључу (опет је асоцијација Алиса), Зец је напослетку у зеленим панталонама са плавом машном и деци је јасно да је то један чудак, неко заиста другачији од осталих који седи на врху белих степеница на црвеном престолу. Музика Стефана

Филиповића сјајно и у правој мери омекша и помало издизира ову психоделичну атмосферу.

Просто имате комплетну представу која је у сваком сегменту пажљиво смишљена.

Са јасном поруком: да пријатељство и солидарност јесте оно што нам даје неопходан ослонац.

Народно позориште Пирот донело нам је зрелу представу за најмлађе.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

Барбике и другарице

Након представе „Плави зец слави рођендан“ испред Народног позоришта могли су се чути само позитивни коментари, како од деце тако и од њихових родитеља.

„Ово је веома инспиративна представа, са сјајном сценографијом, која децу учи томе шта се дешава када биваш себичан, колико су пријатељи битни и да их никада кроз живот не смемо заборавити“, рекла је мајка која пети дан посећује овај фестивал са својим дететом.

Деца су додуше имала различита мишљења када им је постављено питање шта мисле о Плавом зецу.

„Безобразан је и себичан“, рекао је Данило. Али са њим се није сложио Стефан коме је овај лик био „смешан и добар на крају“. Седмогодишња Лара је рекла једну јако симпатичну реченицу: „Од сада ћу свима да дајем да се играју са мојом барбиком, јер нећу да останем без другарице.“ На питање да ли им је до сада то дозвољавала, она је одмахнула главом.

Ларина васпитачица сматра да деца много „испаштају“, јер континуитет у давању дечјих представа скоро да не постоји, али се нада да ће се то у будућности променити.

КРЕШТАЛИЦА

О пријатељству...

Пишу: господин Матија Павићевић, дечак од 10 година, ученик четвртог разреда Основне школе „Нада Матић“ и глумица Ивана Павићевић Лазић, овога пута у улози његове тетке и благонаклоног критичара

Колико смо пријатеља стекли? Колико њих смо изгубили? Јесмо ли добри у улози пријатеља? Умемо ли да препознамо када нам то неко није? Умемо ли да препознамо када нам је неко и више од тога? Мислила сам да би једно дете могло да нам помогне да се присетимо неких основних правила.

Један пријатељ би требао да буде искрен, да не лаже свог друга, требао би да верује свом другу а ако му он исприча неку лаж то значи да он није прави друг. Кад му нешто треба он њему то да, ако неки наш пријатељ нешто не зна онда да га ми научимо то. Ако пријатељ хоће нешто да уради али није сигуран у то, онда да му ми дамо одговор. Ако се нечега плаши треба ми његов страх да решимо - да му покажемо, да то није страшно и да не треба тога да се плаши.

Морају ли пријатељи да имају иста интересовања?

Не, уопште. Не морате исту музику да слушате, да се облачите слично, не морате да имате слично мишљење, да волите филмове исте, не морате да будете уопште исти. Али онда могу ја њега да научим неке ствари које ја волим а он не зна шта је то, и он мене неке ствари које он воли.

Ако се заљубите у исту особу, шта вам је тад чинити са пријатељем?

Ух... онда шта да се ради... па кога она изабере. И онда нема љутње.

Шта радити ако вас пријатељ повреди?

Ако ми каже: „Извини, нисам имао те планове“, ако ми то каже, онда је ок.

А шта пријатељ никад не сме да ради?

Никад не сме да прича ружно о теби из твојих леђа, да виче на тебе беспотребно, ако се често свађате - то значи да нисте прави другови. Нису ти пријатељи ни они који ти се улизују, а ни они који те осуђују.

Како се стичу пријатељи?

Па ти си данас стекла једну другарицу. Ти си ми сад пример. Она је плакала, ти си је утешила, дала си јој лизалицу, кренуле сте да причате лепо... ето.

А како ли је бити усамљен и немати ни једног пријатеља?

Грозно! Немаш с ким да поделиш шта ти мислиш о нечему, да причаш с неким, да знаш више ствари, да будеш нормално дете.

И за крај, која је разлика између пријатеља и некога у кога си заљубљен?

Разлика између пријатељства и љубави... кад си заљубљен у некога ти њега волиш, али он те и привлачи. Али, кад ти је неко само пријатељ, ти њега волиш, али не на тај начин него на другарски начин, али те он не привлачи.

Овај пут смо вам, из нашег неразумевања привлачности, остали ускраћени за објашњење исте.

* „Крешталица“ је назив „прве световне и грађанске позоришне представе на српском језику“ коју је 1813. приредио Јоаким Вујић, а 1814. је објавио и драмско дело „Крешталица, једно јавно позориште у три дјејствија“.

ДАНАС НА РЕПЕРТОАРУ

ЦВЕЋЕ МАЛЕ ИДЕ

По мотивима Х.К. Андерсена

Драматизација и режија: Марија Крстић

Креација лутака, сценографије и костима: Ирина Сомборац

Музика: Тамара Ристић (Кезз) и Марко Милошевић (Ди Џеј МКДСЛ)

Кореографија пои лептира: Јелена Станојевић

Драматургија: Јелена Поповић

Драматизација и режија Марија Крстић

ИГРАЈУ:

МИРЈАНА ЂОРЂЕВИЋ - Ида

БИЉАНА РАДЕНКОВИЋ - Баба Верица, Шефлера, зумбули, пои лептири

АЛЕКСАНДРА ПАВЛОВИЋ - Мама, Ирезина, лале, пои лептири

СТАНИСЛАВА ЈОКОВИЋ - Руже, лале, стара липа

МЛАДЕН МИЛОЈ КОВИЋ - Зоки, Ди Џеј Љиљан, зумбули, пои лептири

СРЂАН МИЉКОВИЋ - Ида (помоћна анимација), Баштенски патуљак, Бенџамин, пои лептири

СУТРА НА РЕПЕРТОАРУ

ТРНОВА РУЖИЦА

Љубивоје Ршумовић

Режија и адаптација Милош Миловановић

ИГРАЈУ:

Љубица Радомировић: Принцеза Зорица/Ружица, Краљица Ана, музичар

Милош Пантић: Принц Филип, принц дечак, Гавра, музичар

Дубравка Бркић: Добра вила Биљана, музичар, церемонијал-мајстор

Милица Реџић Вулевић: Добра вила Живана, лудача Кока, музичар

Невена Брзаковић: Добра вила Срећка, зла вила Злоћка, музичар

Владимир Ђоковић: Краљ Стефан, црни ратник, музичар

Петар Лукић: Краљ Амброзије и музичар.

СЕЛЕКТОР 11. ФЕСТИВАЛА „МАЛИ ЈОАКИМ“

Борис Тодоровић

СТРУЧНИ ЖИРИ

Снежана Ковачевић, костимографиња
 Мр Бранко Поповић, позоришни редитељ
 Тања Јовановић, глумица

ВОДИТЕЉ ОКРУГЛОГ СТОЛА

Мр Бранко Поповић

РЕДАКЦИЈА БИЛТЕНА

Зоран Јеремић
 Наташа Гвозденовић
 Гордана Савић
 Марија Ненадић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ФЕСТИВАЛА

Зоран Стаматовић, Народно позориште Ужице

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Ивана Недељковић, Прво приградско позориште - Пулс Театар Лазаревац
 Милена Богавац, Шабачко позориште
 Милош Крстовић, Књажевско- српски театар „Јоаким Вујић“ Крагујевац
 Бранислав Недић, Крушевачко позориште
 Јелена Стојановић Патмогић, Позориште за децу Крагујевац
 Миодраг Динуловић, Краљевачко позориште
 Милица Радуловић, Позориште лутака Ниш
 Градимир Филиповић, Народно позориште Пирот
 Сеадетин Муџезиновић, Регионално позориште Нови Пазар
 Спасоје Ж. Миловановић, Народно позориште у Нишу
 Ненад Јовић, Позориште „Бора Станковић“ Врање
 Предраг Радоњић, Народно позориште Приштина
 Владимир Ђуричић, Народно позориште Тимочке крајине – Центар за културу „Зоран Радмиловић“ у Зајечару